



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 1 października 2025 r.

Poz. 6835

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.198.2025.9

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 26 września 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

orzekam

nieważność uchwały nr XXI/206/2025 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 26 sierpnia 2025 r. w sprawie pozbawienia kategorii drogi gminnej i wyłączenia z użytkowania - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 26 sierpnia 2025 r. Rada Miejska w Swarzędzu podjęła uchwałę nr XXI/206/2025 w sprawie pozbawienia kategorii drogi gminnej i wyłączenia z użytkowania, dalej "uchwała".

Uchwałę podjęto na podstawie "art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 320 z późn. zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 29 sierpnia 2025 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Tryb pozbawienia drogi dotychczasowej kategorii został przewidziany w przepisach art. 10 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 889), zwanej dalej „ustawą”. Stosownie do tych unormowań, organem właściwym do pozbawienia drogi dotychczasowej kategorii jest organ właściwy do zaliczenia jej do odpowiedniej kategorii (ust. 1), pozbawienia drogi jej kategorii dokonuje się w trybie właściwym do zaliczenia drogi do odpowiedniej kategorii (ust. 2), pozbawienie drogi dotychczasowej kategorii, z wyjątkiem przypadku wyłączenia drogi z użytkowania, jest możliwe jedynie w sytuacji jednoczesnego zaliczenia tej drogi do nowej kategorii. Pozbawienie i zaliczenie nie może być dokonane później niż do końca trzeciego kwartału danego roku, z mocą od dnia 1 stycznia roku następnego (ust. 3).

Wzmiankowany w przepisie art. 10 ust. 2 ustawy tryb właściwy do zaliczenia drogi do odpowiedniej kategorii, konieczny do zastosowania również w przypadku pozbawienia drogi dotychczasowej kategorii, został uregulowany w przepisach art. 7 ustawy. Przepisy te stanowią, iż do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych (art. 7 ust. 1 ustawy), zaś zaliczenie do kategorii dróg gminnych następuje w drodze uchwały rady gminy po zasięgnięciu opinii właściwego zarządu powiatu. Zgodnie z przepisem art. 7a ust. 1 ustawy, organy właściwe w sprawach zaliczenia do kategorii i ustalenia przebiegu dróg, przekazując propozycje zaliczenia do kategorii lub propozycje ustalenia przebiegu dróg, wyznaczają termin do przedstawienia opinii, o których mowa w art. 5-7. Wyznaczony termin zgłaszania opinii nie może być krótszy niż 21 dni od dnia doręczenia propozycji do zaopiniowania.

Z przytoczonych przepisów wynika zatem, że pozbawienie drogi gminnej dotychczasowej kategorii wymaga uchwały rady gminy, podjętej po uprzednim zasięgnięciu opinii zarządu właściwego powiatu. Podstawą zakwestionowania prawidłowości przeprowadzenia procedury pozbawienia drogi dotychczasowej kategorii jest nieprzedstawienie projektu uchwały właściwemu zarządowi powiatu. Rada Miejska w Swarzędzu, podejmując ocenianą uchwałę powinna przed jej podjęciem wystąpić do właściwego zarządu powiatu o wydanie opinii w tejże materii. Dopiero wydanie stosownej opinii przez zarząd powiatu, upoważnia radę gminy do podjęcia uchwały w tym zakresie.

Z ustaleń organu nadzoru wynika, iż rada podejmując ocenianą uchwałę, opinii zarządu powiatu nie posiadała. Nie została ona przekazana organowi nadzoru wraz z uchwałą, jak również nie została wskazana ani w uzasadnieniu, ani w treści samej uchwały.

Zgodnie z art. 7 ustawy zaliczenie drogi do kategorii dróg gminnych (i odpowiednio pozbawienie drogi kategorii drogi gminnej na podstawie art. 10 ustawy) jest jednym z przypadków, dla którego został przewidziany określony tryb postępowania. Uzyskanie opinii innego organu, to czynność z zakresu współdziałania, która powinna zostać dokonana przed podjęciem decyzji, mimo że opinia zarządu powiatu nie jest wiążąca.

Zdaniem organu nadzoru, jeżeli przepisy w katalogu formalnych warunków podjęcia uchwały, wymagają przed jej uchwaleniem, uzyskania opinii zarządu powiatu, to naruszenie przez Radę Miejską w Swarzędzu przewidzianego przez ustawodawcę trybu postępowania ma charakter istotnego naruszenia prawa i stanowi podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Prawidłowa pod względem prawnym uchwała powinna bowiem spełniać niezbędne wymagania zarówno w aspekcie materialnym, jak i formalnym. Oznacza to, że treść uchwały powinna być zgodna z przepisami prawa, a tryb jej podjęcia powinien odpowiadać określonym procedurom. Naruszenie przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał trzeba zaliczyć do naruszeń istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy (wyrok WSA w Warszawie z 2 grudnia 2019 r., IV SA/Wa 2335/19, CBOSA).

Podsumowując, rada nie zastosowała się do przewidzianego w art. 7 ust. 2 ustawy wymogu uzyskania opinii zarządu powiatu w stosunku do projektu uchwały. Ze względu na to, że pozbawienie drogi jej kategorii dokonuje się w trybie właściwym do zaliczenia drogi do odpowiedniej kategorii, komentowany przepis art. 7 ust. 2 ustawy znajdzie zastosowanie również do procedury pozbawiania kategorii drogi. Niewyczerpanie przez radę trybu podjęcia rzeczowej uchwały, to jest niezasięgnięcie opinii zarządu powiatu, stanowi istotne naruszenie art. 7 ust. 2 w zw. z art. 10 ust. 2 ustawy i skutkuje koniecznością wyeliminowania uchwały z obrotu prawnego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

wz. Wojewody Wielkopolskiego
I Wicewojewoda Wielkopolski
(-) Karolina Fabiś-Szulc
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska w Swarzędzu

Burmistrz Miasta i Gminy Swarzędz